პროლეტარიელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა დეპუტატების საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ХУТИРა, 16 მარტი, 1947 წ. № 56 (7840). ფასი 20 კაპ.

ДЦ ЕС ГАЗЕТОШИ:

ტრუმენის წერილი კონგრესისადმი — „პრავდის“ 15 მარტის მოწინავე (1-ლი გვერდი).

სოციალისტური შეჯიბრება დიდი ოქტომბრის XXX წლისთავის შესახვედრად (1-ლი გვერდი).

ა. ადამია — ჩვენი მესხეთი (მე-2 გვერდი).

მეხი ჟურნალისტა ჩიესა და ციტრუსების საგაზაფხულო სამუშაოებს (მე-2 გვერდი).

ლენინგრადის რაიონული სოციალისტური შეჯიბრებიდან გამოქვეყნდა რაიონული (მე-2 გვერდი).

ფროუნეები და კინეშმეები დამჯილდებათა გვარებში (მე-2 გვერდი).

საბჭოთა საქმეთა მინისტრების საბჭოში (მე-3 გვერდი).

უოლესის გამოსვლა ტრუმენის მიმართვის გამო (მე-3 გვერდი).

უცხოეთის ამბები — დეპეშები (მე-4 გვერდი).

ტრუმენის წერილი კონგრესისადმი

ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტ ტრუმენის წერილმა კონგრესისადმი, რომლითაც იგი თხოულობს ასოვნებულ იქნას 400 მილიონი დოლარი საბერძნეთისა და თურქეთისათვის დახმარების გასაწევად და ნება დაერთოს მთავრობას უზრუნველყოს „შერჩეული ბერძენი და თურქი პერსონალის“ სწავლება და გაგზავნოს ამერიკის სამოქალაქო და სამხედრო პერსონალი საბერძნეთსა და თურქეთში, ფართო გამოხმაურება გამოიწვია მთელ მსოფლიოში. ტრუმენის წერილისადმი გამოწვეული ინტერესი შორს სცილდება ისეთი მოვლენისადმი ჩვეულებრივი ინტერესის ფარგლებს, როგორიცაა ერთი სახელმწიფოს მიერ მეორისათვის დახმარების გაწევა. ეს აიხსნება იმით, რომ დახმარებას, რომელზეც ტრუმენი ლაპარაკობს, არარეფერენციული ხასიათი აქვს. და აღსანიშნავია, რომ პრესა თავის კომენტარებში სწერს არა იმდენად საბერძნეთში არსებულ მდგომარეობაზე, რამდენადაც ამერიკის შეერთებული შტატების პოლიტიკაზე.

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ საბერძნეთი ფაშისტურ-მონარქისტული მმართველი წრეების მიერ ინგლისის მეურვეობით მიყვანილია სრულ ნგრევამდე. მაგრამ ტრუმენის სასწრაფო ითხოვნა მისთვის ასიგნებათა მიცემის შესახებ სრულიადაც არ არის ნაკარნახევი მისწრაფებით დაიხმაროს ბერძენ ხალხს, არამედ, პირიქით, ნაკარნახევია სურვილით დაიხმაროს და განამტკიცოს სწორედ ის რეაქციული რეჟიმი საბერძნეთში, რომელმაც ეს ქვეყანა ნგრევამდე მიიყვანა, მაგრამ რომელიც, სამაგიეროდ, ერთგულად ემსახურება უცხოელთა ინტერესებს. თავისი წინადადების დასასაბუთებლად ტრუმენმა დაიმოწმა, ჯერ ერთი, დაკინებული თხოვნა საბერძნეთის მთავრობისა, რომელსაც, მისი სიტყვით, „არ ძალუძს თავი გაართვას ძველმართველობას“, და, მეორე ისა, რომ „ინგლისის მთავრობას, რომელიც დახმარებას უწევს საბერძნეთს, არ შეუძლია შემდეგშიც გაუწიოს მას ეკონომიური და ფინანსიური დახმარება“. ამასთან ტრუმენმა განმარტა, რომ „ინგლისი აღმოჩნდა აუცილებლობის წინაშე შეამციროს ან ლიკვიდაცია უყოს თავის ვალდებულებებს მსოფლიოს ზოგიერთი ნაწილში, მათ შორის საბერძნეთში“.

ტრუმენის განცხადება, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები ამრიგენ შესცვლიან ინგლისს, მოწმობს შეერთებული შტატების განზრახვას განაგრძონ იგივე კურსი, რომელსაც ბრიტანეთის პოლიტიკა ახორციელებდა საბერძნეთში.

ამრიგად, „ქველმოქმედების“ ნიღაბში გამოსჭვივის იმპერიალისტური ექსპანსიის პოლიტიკა. ამერიკის სამხედრო და სამოქალაქო „პერსონალის“ გაგზავნა, საბერძნეთში უცხოელთა კაპიტალის ნების მორჩილ შემსრულებელთა, სპეციალურად „შერჩეულთა“ შოშმაფების პროგრამა ფაქტიურად ნიშნავს საბერძნეთის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის ლიკვიდაციას, ამერიკის ბატონობის უხეშად თავსმოხვევას. არაფერი არ იცვლება იმით, რომ ეს კეთდება საბერძნეთისათვის დახმარების გაწევის სახით, ოუმცა, როგორც თვით ტრუმენმა ვეულახდილად აღიარა, ამერიკის შეერთებული შტატები ამ დახმარების გაწევას აპირებენ გაკოტეხილი ბერძენი რეაქციონერებისათვის.

ტრუმენის წერილში ლაპარაკია არა მარტო საბერძნეთზე, არამედ აგრეთვე თურქეთზე, რომელიც, როგორც ცნობილია, სრულიადაც არ დაზარალებულა ომით. რითია აიხსნება, ამ შემთხვევაში, ამ ქვეყნისათვის სასწრაფო დახმარების „საჭიროება“? არ შეიძლება ყურადღება არ მიექცეს იმ გარემოებას, რომ შეერთებული შტატები ამ შემთხვევაშიც აპირებენ შესცვალონ ინგლისი. ტრუმენმა აღნიშნა, რომ თურქეთი ცდილობდა ფინანსური დახმარება მიეღო ინგლისისაგან, მაგრამ თურქე ბრიტანეთის მთავრობას არ შეუძლია საკუთარ სიძნელეთა გამო ფინანსური ან ეკონომიური დახმარება გაუწიოს თურქეთს. ასეთი მოგებენ მოიყვანა ტრუმენმა თავისი წინადადების განსამარტებლად — შესცვალოს ინგლისი თურქეთის საქმეებში.

ამასთან ერთად ტრუმენი თურქეთისათვის სამხედრო-ფინანსიური დახმარების გასაწევად მოწოდებას ასაბუთებდა საჭიროებით „განხორციელებულ იქნას ის მოდერნიზაცია, რომელიც აუცილებელია მისი ეროვნულ მთლიანობის შესახარჩუნებლად“.

საჭირო არ არის იმის მტკიცება, რომ თურქეთის ეროვნულ მთლიანობას არაფერი არ ემუქრება. მაშასადამე, „მოდერნიზაციის“ აზრი, რასაც ტრუმენი იმოწმებს, იმაში მდგომარეობს, რომ ამერიკის ბატონობა განმტკიცებულ იქნას თურქეთშიც. ეს პირდაპირ განაცხადა ლეიბორისტმა სუენლეერმა, როდესაც სთქვა, რომ ტრუმენმა გამოხატა მზადაყოფნა საგანგებოდ ჩაერიოს არა მარტო იმ ქვეყნის საქმეებში, რომელიც წინათ ოუპირებული იყო ნაცისტების მიერ, არამედ ჩაერიოს ნეიტრალური თურქეთის საქმეებშიც „მკაცრად გამოცხადებული მიზნით—იბრძოლოს „ტოტალიტარული კომუნიზმის“ წინააღმდეგ. სუენდლერმა ეს პოზიცია დაახასიათა როგორც მეტად საშიში კურსი, რომელის შედეგიც შეიძლება იყოს მხოლოდ მსოფლიოს გაყოფა ორ ბლოკად. სუენდლერმა დასძინა, რომ ინგლისი უნდა გამეიფიოს პოლიტიკას, რომელიც „საბჭოთა კავშირისა და ინგლისის კავშირს ფარსად გადაქცევს“.

ამერიკელმა რესპუბლიკელმა სენატორმა ალენსონმა ტრუმენის ახალი გეგმა შეაფასა როგორც ცდა „მონროიზმ დოქტრინა გავრცელებულ იქნას ხმელთაშუა ზღვის მთელ რაიონზე“. როგორც სჩანს, ამ მისწრაფებათ—მონროიზმ დოქტრინა გავრცელებულ იქნას ძველ ქვეყანაზე, შეიძლება აიხსნას ტრუმენის უხეირო არგუმენტი—უზრუნველყოფილ იქნას... „ამერიკის შეერთებული შტატების უშიშრობა“ თურქეთში მათი ბატონობის დამყარებით.

საბერძნეთსა და თურქეთს რომ მარცოლაც ვინმე ემუქრებოდეს, მაშინ შეერთებულმა შტატებმა რატომ არ უნდა მიმართონ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას და მის წინაშე დასვან საკითხი?

მართალია, ბ-ნმა ტრუმენმა თავის წერილში რამდენჯერმე ახსენა გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია. მაგრამ ეს გახსენება მას, ცხადია, მხოლოდ იმისათვის დასჭირდა, რომ უარი ეთქვა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაზე, მიუხედავად არსებული ფაქტისა, „არ ძალუძს თავი გაართვას ძველმართველობას“, და, მეორე ისა, რომ „ინგლისის მთავრობას, რომელიც დახმარებას უწევს საბერძნეთს, არ შეუძლია შემდეგშიც გაუწიოს მას ეკონომიური და ფინანსიური დახმარება“. ამასთან ტრუმენმა განმარტა, რომ „ინგლისი აღმოჩნდა აუცილებლობის წინაშე შეამციროს ან ლიკვიდაცია უყოს თავის ვალდებულებებს მსოფლიოს ზოგიერთი ნაწილში, მათ შორის საბერძნეთში“.

ტრუმენის განცხადება, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები აპირებენ შესცვალონ ინგლისი, მოწმობს შეერთებული შტატების განზრახვას განაგრძონ იგივე კურსი, რომელსაც ბრიტანეთის პოლიტიკა ახორციელებდა საბერძნეთში.

ამრიგად, „ქველმოქმედების“ ნიღაბში გამოსჭვივის იმპერიალისტური ექსპანსიის პოლიტიკა. ამერიკის სამხედრო და სამოქალაქო „პერსონალის“ გაგზავნა, საბერძნეთში უცხოელთა კაპიტალის ნების მორჩილ შემსრულებელთა, სპეციალურად „შერჩეულთა“ შოშმაფების პროგრამა ფაქტიურად ნიშნავს საბერძნეთის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის ლიკვიდაციას, ამერიკის ბატონობის უხეშად თავსმოხვევას. არაფერი არ იცვლება იმით, რომ ეს კეთდება საბერძნეთისათვის დახმარების გაწევის სახით, ოუმცა, როგორც თვით ტრუმენმა ვეულახდილად აღიარა, ამერიკის შეერთებული შტატები ამ დახმარების გაწევას აპირებენ გაკოტეხილი ბერძენი რეაქციონერებისათვის.

ტრუმენის წერილში ლაპარაკია არა მარტო საბერძნეთზე, არამედ აგრეთვე თურქეთზე, რომელიც, როგორც ცნობილია, სრულიადაც არ დაზარალებულა ომით. რითია აიხსნება, ამ შემთხვევაში, ამ ქვეყნისათვის სასწრაფო დახმარების „საჭიროება“? არ შეიძლება ყურადღება არ მიექცეს იმ გარემოებას, რომ შეერთებული შტატები ამ შემთხვევაშიც აპირებენ შესცვალონ ინგლისი. ტრუმენმა აღნიშნა, რომ თურქეთი ცდილობდა ფინანსური დახმარება მიეღო ინგლისისაგან, მაგრამ თურქე ბრიტანეთის მთავრობას არ შეუძლია საკუთარ სიძნელეთა გამო ფინანსური ან ეკონომიური დახმარება გაუწიოს თურქეთს. ასეთი მოგებენ მოიყვანა ტრუმენმა თავისი წინადადების განსამარტებლად — შესცვალოს ინგლისი თურქეთის საქმეებში.

ამასთან ერთად ტრუმენი თურქეთისათვის სამხედრო-ფინანსიური დახმარების გასაწევად მოწოდებას ასაბუთებდა საჭიროებით „განხორციელებულ იქნას ის მოდერნიზაცია, რომელიც აუცილებელია მისი ეროვნულ მთლიანობის შესახარჩუნებლად“.

საჭირო არ არის იმის მტკიცება, რომ თურქეთის ეროვნულ მთლიანობას არაფერი არ ემუქრება. მაშასადამე, „მოდერნიზაციის“ აზრი, რასაც ტრუმენი იმოწმებს, იმაში მდგომარეობს, რომ ამერიკის ბატონობა განმტკიცებულ იქნას თურქეთშიც. ეს პირდაპირ განაცხადა ლეიბორისტმა სუენლეერმა, როდესაც სთქვა, რომ ტრუმენმა გამოხატა მზადაყოფნა საგანგებოდ ჩაერიოს არა მარტო იმ ქვეყნის საქმეებში, რომელიც წინათ ოუპირებული იყო ნაცისტების მიერ, არამედ ჩაერიოს ნეიტრალური თურქეთის საქმეებშიც „მკაცრად გამოცხადებული მიზნით—იბრძოლოს „ტოტალიტარული კომუნიზმის“ წინააღმდეგ. სუენდლერმა ეს პოზიცია დაახასიათა როგორც მეტად საშიში კურსი, რომელის შედეგიც შეიძლება იყოს მხოლოდ მსოფლიოს გაყოფა ორ ბლოკად. სუენდლერმა დასძინა, რომ ინგლისი უნდა გამეიფიოს პოლიტიკას, რომელიც „საბჭოთა კავშირისა და ინგლისის კავშირს ფარსად გადაქცევს“.

ამერიკელმა რესპუბლიკელმა სენატორმა ალენსონმა ტრუმენის ახალი გეგმა შეაფასა როგორც ცდა „მონროიზმ დოქტრინა გავრცელებულ იქნას ხმელთაშუა ზღვის მთელ რაიონზე“. როგორც სჩანს, ამ მისწრაფებათ—მონროიზმ დოქტრინა გავრცელებულ იქნას ძველ ქვეყანაზე, შეიძლება აიხსნას ტრუმენის უხეირო არგუმენტი—უზრუნველყოფილ იქნას... „ამერიკის შეერთებული შტატების უშიშრობა“ თურქეთში მათი ბატონობის დამყარებით.

საბერძნეთსა და თურქეთს რომ მარცოლაც ვინმე ემუქრებოდეს, მაშინ შეერთებულმა შტატებმა რატომ არ უნდა მიმართონ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას და მის წინაშე დასვან საკითხი?

მართალია, ბ-ნმა ტრუმენმა თავის წერილში რამდენჯერმე ახსენა გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია. მაგრამ ეს გახსენება მას, ცხადია, მხოლოდ იმისათვის დასჭირდა, რომ უარი ეთქვა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაზე, მიუხედავად არსებული და ამერიკის მთავრობის მიერ ნაცისტი ვალდებულებებისა ამ ორგანიზაციის მიმართ. ამერიკის პრეზიდენტმა უგულვებელყო ვალდებულებანი შეერთებული შტატებისა, როგორც ვიერთიანებული ერების ორგანიზაციის წევრისა და ამასთანავე ისეთი წევრისა, რომელიც ამ ორგანიზაციაში ხელმძღვანელ მდგომარეობას იჩეკნა. მან ამჯობინა იმოქმედოს, ანგარიში არ გაუწიოს მას, არ დაფიქრდეს იმაზე, რომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციისადმი ასეთი უგულვებელყოფითი დამოკიდებულება ფასს უკარგავს ამერიკის შეერთებული შტატების მადლიერდოვან დელეგაციებს საერთაშორისო ორგანიზაციის საქმიანობაში მათი ეროვნულის შესახებ. ამერიკის პრეზიდენტის ასეთი პოზიცია მთელ უფროსი ეუნაკია, რომ, როგორც ცნობილია, უშიშრობის საბეგო ამკიმად იხილავს საკითხს საბერძნეთის შესახებ და იქ თავისი სპეციალური კომისიაც კი გაგზავნა საბერძნეთის საზღვრებზე მდგომარეობის გამოსაკვლევად.

რით აიხსნება ბ-ნ ტრუმენის ასეთი პოზიცია, რაც არ შეეესაბამება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესებებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს, რომლებიც შეერთებულმა შტატებმა ნებაყოფლობით აკისრეს? იმით ხომ არა, რომ ტრუმენის მიერ გამოცხადებული ამერიკის პოლიტიკის მიზნები ეწინააღმდეგებიან გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ძირითად პრინციპებს და, კერძოდ, ფიდი და მცირე ქვეყნების თანასწორუფლებიანობისა და სახელმწიფოებრივი სუვერენიტეტის პატივისცემის პრინციპს?

ამერიკის რეაქციული პრესა, ბუნებრივია, მხარს უჭერს ტრუმენს და განსაკუთრებული ხაზგასმით აღნიშნავს იმ ფაქტს, რომ შეერთებული შტატები ინგლისს ერეკებიან მისი საკანონო პოზიციებიდან. მაგალითად, ნიუ-იორკის გაზეთი „დეილი ნიუსი“ ავითარებს სენატორ რასელის აზრს შეერთებულ შტატებში ინგლისის „შეყვანის“ შესახებ და სწერს: „თუ ჩვენ უნდა აკარიფოთ ბრიტანეთის იმპერიის ნაჭრები, განა სწორი არ იქნება ავიღოთ აგრეთვე ცენტრალური ნაჭრი?“.

ტრუმენის წერილში კონგრესისადმი ნათქვამია, რომ ამერიკის საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთ პრინციპსარისხოვან მიზანს წარმოადგენს ისეთი პირობების შექმნა, რომლებშე შეერთებულ შტატებსა და სხვა ქვეყნებს შეეძლებათ „შემიშვნის იძულებისაგან თავიუფფალი ცხოვრების საკუთარი წესი“. არ შეიძლება განცვიფრება არ გამოვქვათ იმის გამო, რომ „იძულებისაგან თავისუფალი“ ცხოვრების მაგალითი, ტრუმენის სიტყვით, აღმოჩნდა ფურეულ საბერძნეთი, რომელიც ოუ პირებულია ინგლისის ჯარების მიერ და რომელსაც ანადგურებს „საკუთარი“ ფაშისტურ-მონარქისტული ხროგა. მაგრამ ამერიკის საგარეო პოლიტიკის ამოცანებისა და მიზნების ასეთი რამდენადმე მოულოდნელი დამთხვევა საბერძნეთის რეაქციის სამარცხვინო პრაქტიკასთან, როგორც სჩანს, შემთხვევითი ოდია. როგორც ყველაფრიდან სჩანს, იგი დაკავშირებული ოდა ამერიკის შეერთებული ოორგანიზაციების ინ თავიშვებულ დევნასთან, რომელიც უკანასკნელ დროს პოლიტიკური მოდა გახდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში.

პრეზიდენტი ტრუმენი ცალდარისის მთავრობის ხატვას, როგორც თითქოს დემოკრატიულ მთავრობას, რომელიც სარგებლობს ყველა ბერძნის მხარდაჭერით, გარდა „რამდენიმე ათასი შეიარაღებული ადამიანისა, რომელთაც კომუნისტები მეთაურობენ...“ მაგრამ თუ ეს ნამდვილად ასეა, მაშინ რატომ გახდა საჭირო ცალდარისისა და კომპანიის ხსნა და ამასთან ასეთი უაღრესად სასწრაფო წესით? რატომ გახდა საჭირო ეხსნათ ეს მთავრობა ესოდენ სასწრაფოდ მისთვის დახმარების გაწევითი იარაღით, ფულით, ამერიკის სამოქალაქო და სამხედრო „პერსონალითა“ და მსგავსი საშუალებებით? სრულიად კანონიერად და ლოგიკურად დაიკვნა ამერიკელმა გაზეთმა „ჩიკაგო სანმ.“ უბრალო კითხვა: „თუ საბერძნეთის მთავრობა ნამდვილად წარმოადგენს ხალხს, მაშინ რატომ უნდა დაემხოს იგი, ჩვენ თუ არ გადავარჩინეთ?“.

ტრუმენის გამოსვლა კონგრესში მიძღვნილია საბერძნეთისა და თურქეთის საქმეებისადმი. მაგრამ იგი გაეცალებთ ფერო ოოსა ბაზეა. ამ გამოსვლაში ბ-ნი ტრუმენი ცდილობს გადამრთელოს შეერთებული შტატების ექსპანსიონისტური პოლიტიკა და ისწრაფვის წარმოგვიდგინოს იგი „ტოტალიტარული რეჟიმის“ მეკარისაგან „თავისუფალ ხალხთა“ კეთილშობილური დაცვის სახით. ეს მეთოდი ახალი ოოდია. ჰიტლერიც ამოწმებდა „ბოლშევიკურ“ საფრთხეს, როდესაც ოოლიმე საზელშეწოდ დაპყრობას ამზადებდა. მაგრამ კეთილშობილობის თამაში რამდენადმე გიფუძებულ იქნა იმით, რომ ბ-ნ ტრუმენს არ შეეძლო თავის წერილში კონგრესისადმი არ მიემართა განსაზღვრულ ამერიკულ წრეებში ესოდენ ჩეეული მეუახშური სტილისათვის. ტრუმენმა მოუწოდა კონგრესს მისი წინადადება საბერძნეთისა და თურქეთის შესახებ მიიღოს ის ფულადი შენაკანი „დასაკვავად“, რომელიც შეერთებულმა შტატებმა მეორე მსოფლიო ომში გაიღეს. ტრუმენის მიერ დასახელებული ციფრი — 341 მილიარდი დოლარი — თითქმის სპეციალურად მოწოდებული დაარწმუნოს ამერიკის კონგრესი იმაში, რომ საჭიროა ამ შენაკანის რეალიზაციის უზრუნველყოფა შეერთებული შტატებისათვის უფრო სუსტი სახელმწიფოებისადმი კონტროლის უზრუნველყოფის გზით, ხოლო თუ ეს თუ ის სახელმწიფო მიღრეკილებას არ იჩენს ამ კონტროლისადმი დამორჩილებას შესწოროს თავისი დამოუკიდებლობა, მაშინ შეიძლება ასეთი სახელმწიფო სულ უბრალოდ გამოცხადებულ იქნას „ტოტალიტარულად“, რომლისთვისაც უცხოა „ჯანსაღი დემოკრატია“, და ხელები გიიხსნა.

ტრუმენის გამოსვლიდან განვლილი ბრალოდ ერთი დღე ცხადაყოფს, თუ რა ელემენტები ზეიმობენ მთელ მსოფლიოში და რა ელემენტებს უხარიათ მომხდარი „შებრუნება ამერიკის პოლიტიკაში“, რა ელემენტები არიან ბულერსფილად შეშფოთებული განეკაზმული იმპერიალისტური ექსპანსიის აშკარად გამოცხადებული კურსით. ფრანკოს ფაშისტური ბანაკი მეტად ალაზნებულ მდგომარეობაშია. ტრუმენის სიტყვას მიესალმება ფულტონელი ვმირი ჩერჩილი. ზეიმობს რეაქციული პრესა სხვადასხვა ქვეყანაში. მხარეულ იერს იღებს ცუდი თამაშის დროს ინგლისური პრესა.

მაგრამ ფხიზელი ამერიკელი წრეები ანგარიშს აძლევენ თავიანთ თავს იმაში, თუ რა საფრთხეს ეკიცვს თავაშვებული იმპერიალისტური ექსპანსიის ავანტურისტული კურსი.

ტრუმენის წერილი კონგრესისადმი და მასში გამოცხადებული პოლიტიკა მშვიდობისა და უშიშროების საქმეს ოოდი ეესაზღვრებიან. ამერიკის პოლიტიკის ხელმძღვანელებისათვის ოოოგორ არ იქნებოდა ჩიფეკრეფოდნენ იმის, რომ თანამეგოოოვე პირობებში მსოფლიო ბატონობის ყოველგვარი გეგმის განხორციელების ცდები აუცილებლად განწირულია ჩასფუშავად. ამას განსაკუთრებული დამაკეოებლობით მოწმობს უკანასკნელი წლების ისტორია

ბ-ნ ტრუმენის გამოსვლა ცხადაყოფს, რომ ამერიკის ახლანდოო ხელმძღვანელებს ამ ისტორიიდან სათანადო გაკვეთილები არ გამოუტანიათ.

„პრავდის“ 15/III მოწოდებაე.

სოციალისტური შეჯიბრება დიდი ოქტომბრის XXX წლისთავის შესახვედრად

როგორ მიაღწიეს გაჩდაზეხას ერთ საამქროში

დიმიტროვის სახელობის ქარხნის კოლექტივმა 1947 წლისათვის ახალი, მეტ-ფ პასუხსაგები დავალება მიიღო. ამ დავალების განსაზღვრებად ქარხნის კოლექტივის მოუხდება წელს შარშანდელზე გაცილებით მეტი მოცულობის სამუშაო შესრულის, ამასთან მთელ რიგ ახალ დეტალთა და დამზადების ტექნიკა ითვისოს.

ქარხნის ერთ-ერთ საამქროში საწარმოო დავალების შესრულებას უზრუნველყოფდ დასახეს მთელი რიგი ღონისძიებანი, დიუოუნეზეულ შეუდგენენ მათ რეალიზაციას და სულ მოკლე დროში — ერთ კვირაში მიაღწიეს გარდაჭეხას. ამ საამქროს კოლექტივის გამოცდილება ამჟამად ვრცელდება მთელს ქარხანაში.

ქვემოთ მოთხრობილია, თუ როგორ მიაღწიეს საამქროში მუშაობის გაუმჯობესებას, რა გაკეთეს და როგორ დასძლიეს კვალიფიციური მუშახელის ნაკლებობა.

საამქროს კორპუსში ასობით სხვადასხვა მანქანა, დაზგა, დანადგარია მოთავსებული. ადამიანები მცირე რაოდენობით არიან, მანქანები კი ყველანი მუშაობენ.

— რატომ არიან თავმინებებული ეს მანქანები?

— არ არიან თავმინებებულნი. ყველას ჰყავს მეთვალყურე. ყოველ მანქანას სამორჯვები აქვს გაკეთებული, დეტალს ავტომატურად ამოშვებს და თუ ვინიცობაა მეთვალყურემ დროით ვერ მიაქციოს მას ყურადღება, მანქანა დეტალს დამაშავებს და თავისთავად გაჩერდება.

საამქროს უფროსი ინჟინერი ვახტანგ ბუთხუნი განმარტავს, რომ მანქანებზე ასეთი სამორჯვების გაკეთება-მორგება საამქროს კოლექტივს საშუალება მისცა დაეძლია მაღალკვალიფიციური მუშახელის ნაკლებობა. ახლა ერთ მაღალკვალიფიციურ მუშას საშუალება აქვს ერთდროულად რამდენიმე დეტალის დაშბადებაზე იმეშაოს. გარდა ამისა, აღმოფხვრილია მანქანა-დანადგართა გაცდენა. სტანდარტული დეტალების ავტომატურად დამზადებისას მაღალკვალიფიციურ მუშას საშუალება ეძლევა მეტი იმეშაოს არასტანდარტულ დეტალებზე. ამრიგად, თუ ოროოდე კვირის წინათ საამქროში დიდ დაბრკოლებას განიცდიდნენ იმის გამო, რომ 30 პროცენტამდე მუშახელი აკლდათ, ახლა კვალიფიციური მუშების სიმცირე სავსებით კომპენსირებულია.

წინათ საამქროში ბევრი იყო ისეთი მუშა, რომელიც ყოველდღიურ დავალებებს ვერ ასრულებდა. ახლა საამქროს მრეკალიანცხოვან კოლექტივში არ არის ისეთი მუშა, რომელიც გადავარბენთან არ ასრულებდეს გეგმას.

როგორ დაიწყეს?

ლენინგრადის საწარმოთა კოლექტივების მოწოდებამ — უზრუნველყოფილ 1947 წლის საწარმოო დავალებათა შესრულება დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXX წლისთავისთვის — საამქროს კოლექტივში, ისევე როგორც მთელ ქარხანაში, ერთსულოვანი მხარდაჭერა ჰპოვა. სწორედ ამ ხანებში საამქროს კოლექტივს ახლად მიღებული ჰქონდა მეტად პასუხსაგები დავალება. ამ დავალების 7 თვე-მმპრისათვის შესასრულებოდან საამქროს კოლექტივს მეტად მცირე დრო — 8 თვე რჩებოდა. ამასთან მოგზამრეობას ისიც ართულებდა, რომ არ ჰყავდათ მუშახელი გეგმით გათვალისწინებული რაოდენობით საამქროს ხელმძღვანელები თათბირზე შეიკრიბნენ და თანგარიშეს: თუ საამქროს ყველა უბანი, ყველა სათსტატო და ბრიგადა ყოველთვიურ დავალებას 100 პროცენტით შესასრულებს, წლიური გეგმა შესრულებული იქნება მხოლოდ დეკემბერში. ლენინგრადელთა გამოწვევის მიხედვით ნომბერ-დეკემბერი წლიური გეგმის შესასრულებოდან უნდა მოიხსნას. მაშასადამე, იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნას წლიური გეგმის შესრულება 7 ნოემბრისათვის, საამქროს ყველა უბანმა, სოსტატომ, ბრიგადამ, თვითეულმა მუშამ ყოველთვიური დავალება უნდა გაანაღოს სულ ცოტა 125 პროცენტით.

მაგრამ საკითხია დამუშავდეს არა მარტო ყოველთვიური, არამედ ყოველდეკადური, ყოველხუთდღიღიური და ყოველდღიური გეგმები. ეს გეგმები წინასწარ უნდა მიეცეს მუშებს, ბრიგადებს, სოსტატოებს, რათა ყველამ იცოდეს თუ ხვალ, ზეგ და მის შემდეგ, ვინ რამდენი პროცენტით უნდა შეასრულოს გეგმა, რომ წლიური დავალების 7 ნოემბრისათვის განადღებაში არ ჩამორჩეს.

ამის შემდეგ გაიმართა მსჯელობა იმის შესახებ, თუ რა ცვლილებების შეტანაა საჭირო შრომის ორგანიზაციაში და რა ღონისძიებები უნდა გაგანახორციელონ მუშახელის სიმცირის საკომპენსაციოდ. გადაწყდა გამოიცხადებათ რაციონალიზატორულ ღონისძიებათა შეგრეგების ერთეკერეფილ დაზგა-დანადგარებზე ახალი სამორჯვების მოსაწყობად, შრომის რაციონალური მეთოდების დასანერგავად, სამუშაო დროის შესამეფრეოოვებლად.

ხელმძღვანელთა ამ ... ოო თათბირიდან მოელი ეს საკითხ... გადატანელ იქნა საწარმოს მოწონაე ადამიანთა შეკრებაზე, ხოლო შემდეგ საამქროს კოლექტივის საერთო კრებაზე. ამავე კრებამ ლენინგრადელთა მოწოდების საპასუხოდ აიღო ვალდებულება წლიური საწარმოო დავალება 7 ნოემბრის. თვის შესასრულის.

საერთო კრების მოწვევის დღისათვის საამქროში მომუშავე რაციონალიზატორებმა უკვე წარმოადგინეს 90 წინადადება. მათ განსახილველად გამოყოფილმა კომისიამ 77 წინადადება მოიწონა. შემოტანილი რაციონალიზატორული წინადადებები დაყოფილ იქნა 5 ჯგუფად და თვითეული ჯგუფის საკითხების შესასწავლად ცალკე კომისია მუშაობდა. იყო, მაგალითად, შრომის ორგანიზაციის საკითხის შემსწავლელი ქვეკომისია, მანქანებზე სამორჯვების მოწყობის ქვეკომისია და ა. შ.

ამ დღეებშივე საამქროს ხელმძღვანელები გაეცნენ ვასილ მატროსოვის გამოცდილების წარმოებაში სტახანოვური ბრიგადის დანერგვის დარგში. მატროსოვის წინადადების გაცნობამ საამქროს ხელმძღვანელები იმ დასკვნამდე მიიყვანა, რომ საჭირო იყო სტახანოვური სკოლების მუშაობაში სიახლის შეტანა, სტახანოველთა ახალი კადრების მომზადების მოწინავე სტახანოველებისათვის მინდობა. შეისწავლეს ეს საკითხი და გადასწყვიტეს თითო სტახანოველს მოსამზადებელად მიამაგრონ არაუმეტეს 3-5 მუშისა, მხოლოდ იმ პირობით, რომ პირველ რიგში მუშობთან სამეცადინოდ თვითონ ეს ხელმძღვანელები მოიმზადონ. სტახანოვური ჯგუფების ხელმძღვანელებს შეასწავლეს შემდეგი ძირითადი საკითხები: 1. სტახანოვური მუშაობის მეთოდების და გამოცდილების გადაცემის ხერხები, 2. ხელსაწყოება და ნედლეულო, 3. სამუშაო ადგილის მოწყობა და მისი მნიშვნელობა, 4. შრომის ანანმდებლობა და 5. შრომის უსაფრთხოობა.

ამ სავნებში კარგად მომზადებულ სტახანოველებს ჩაანარეს მუშაობა ჯგუფებში, რომლებთანაც მეცადინეობა ახლაც გრძელდება.

რაციონალიზატორულ წინადადებათა განხორციელებას საამქროში დაუფუძნებლივ შეუდგენენ. მრავალთა ამ წინადადებათაგანი უკვე ხორციშესხმულია, ხოლო ბევრიც განხორციელების პროცესშია. დამუშავებული სპეციალური გრაფიკი, სადაც აღნიშნულია რაციონალიზატორული წინადადებათა შინაარსი, მათი რეალიზაციის შედეგად მოსალოდნელი ეფექტურობა, წინადადების განხორციელების სპეციალური ფადა და პროოოგნება, რომელიც პასუხისგებელია ამ წინადადებების განხორციელებისათვის.

ყოველივე იმის, რაც ზემოთ არის მოთხრობილი, ქარხნის საამქროს ხელმძღვანელებმა ხორცი შეასხეს ერთ კვირაში. ოა თუ 7 დღის წინათ საამქრო 100 პროცენტით ძლივს ასრულებდა გეგმებს, ერთი კვირის შემდეგ 130-140 პროცენტით ანადღებს ყოველდღიურ დავალებას.

საამქროს მუშაობაში ასეთი სწრაფი გარდატეხა წარმოების რაციონალიზატორული მეთოდების დანერგვასთან ერთად გამოიწვია სამუშაო დროის საგრძნობლად შემჭიდროებამ. მაგალითები:

არსებობს საზოგი ხელსაწყო, რომელსაც პასიმეტრი ეწოდება. მით ზომავენ ცილინდრის შიგნითის არეს. აქამდე საჭირო იყო მიკრომეტრის საშუალებით პასიმეტრის ხუთჯერ აწყობა, რათა ერთი ცილინდრის გაზომვა ოთხ-ოდნით. თითო აწყობისათვის მუშას ეხარჯებოდა 10 წუთი, ე. ი. სულ 50 წუთი. სტახანოველმა მხეხვამ ამბ. კოლტოსპოვმა შემოიტანა წინადადება, რომლის საშუალებითაც პასიმეტრის ხუთჯერ აწყობის ნაცვლად შესაძლოა გამოვიყენოთ ერთხელვე გაზომილი მუდმივი 5 რეკოლი. მარტო ამ წინადადების განხორციელებით დღეში ერთი მეხეხვის სამუშაო დრო 50 წუთით იქნა შემჭიდროებული.

არის ერთეკვარი დაზგა, რომელზეც შეიძლება მრავალი სხვადასხვა დეტალის დამუშავება. თვითეული დეტალის დასამუშავებლად დაზგაზე რამდენიმე პროცესი უნდა შესრულდეს. სხვადასხვა პროცესისათვის დაზგის გამართვა ნაგულისხმევია სპეციალური სახელეურო, რისთვისაც მუშას სჭირდება ფიზიკური შრომის დახარჯვა და რამდენიმე წუთი დრო. ახლა ასეთი დაზგის სახელეურთ გამართვა უარყოფილია. ყველა დაზგაზე მოაწყეს მარტივი ელექტროხელსაწყო და დაზგის გამართვა წამში ხდება ელექტროდენის საშუალებით.

დაზგაზე ასეთი სამორჯვების მორგებამ გააუვილა ნაკლებად კვალიფიციური მუშახელის საპასუხისმგებლო დეტალების დამუშავებაზე გადაყვანა. პასიმეტრის გამოყენება, რაც ზემოთ მოგიხსენეთ, შეუძლია მხოლოდ მაღალკვალიფიციურ მხეხავს, მის ნაცვლად ეკ მუშებით 5 რკოლს საშუალებით ცილინდრის შიგნითა არის გაზომვა ნაკლებ

ჩვენი მეცხელთი

ჭორობისა და მტკვრის ხეობები, — ჯავახეთი და არტაანი, შავშეთი და ერუშეთი, კლარჯეთი და ჭანეთი, — ჩვენი მესხეთი!

ძნელია აუღიღვებლად მესხეთზე წერა.

გიორგი მერჩული, იოანე, ექვთიმე და გიორგი მთაწმინდელები, მიქაელ მოდრეკილი, იოანე პეტრიწი, შოთა რუსთაველი — მესხეთის წიაღში წარმოშვა.

მესხეთში ყღერდა სარკის თმოგველის, იოანე შავთელისა და ჩახრუხაძის ენარი.

მესხეთმა აღზარდა უნიჭიერესი სარდალი თორნიკე ერისთავი, რომლის შუა უფროსობამ და ვაჭრობისმამ განადგურებისაგან იხსნა ბიზანტია 970 წელს. თორნიკე ერისთავმა გააცურა მიწასთან სკლეროსის ჯარი.

სახელგანგაჩვენი სარდლების, უბადლო მგოსნების, ხუროთმოძღვრებისა და შრომისმოყვარე ხალხის ქვეყანა იყო მესხეთი. შორს გასტყორცნეს მესხეთის სახელი ოქროშვიღლებმა ბეგნა და ბეშქენ ოპიზარებმა.

ავისმდოელთა და მტაცებელთა შეერიანი თვალი შემოსცქეროდა მესხეთს. მეთქვსმეტე საუკუნის მიწურულში თოკქებმა ალიარეს სამცხე და ორ საუკუნეზე მეტი ხნის განმავლობაში სჯიოჯანიდნენ და ანადგურებდნენ მას.

1773 წელს მეფე ერეკლე ასეთ ბარათს უგზავნის ეკატერინე მეორესს:

„არ დამთეს დაუპყრობლად ქვეყანა ახალციხისა, რომელიც ჩვენი იყო და თუ შერიგება იქნება, მაშინაც თურქის სახელმწიფოდ არ დაშთეს, არამედ გამოერთვას, რადგან საქართველოს მიწა არის და მრავალნი ქრისტიანენი არიან მას შინა და ყოველს წელიწადს მძლავრობთ მახმადიანად მრავალის გარდაქცევენ...“

როგორი ულმობელი და სისტხლისმდერელი ომები გადაუხდიათ ჩვენს წინაპრებს მესხეთის გადასარჩენად!

განა ოდესმე ამოიშლება ქართველის მეხსიერებიდან ასპინძის ომი? ათათაური კაკისავან შემდგარი ოსმალთ ლაშქარი ორი ათასი ქართველი ვაჟკაცით დაამარცხა მეფე ერეკლემ.

მრავალი ხალხური ლექსი ქება-დიღებით იხსენებს ასპინძის ომის გმირსა და მთავარსარდალს:

„ასპინძასა ერეკლე ენახე,
ხელში ეჭირა ხმალითა,
ჩუხეა დაეწყო ლეკ-ოსმალთ,
აღინა სისხლის ღვარიო“...

ასპინძა, ხერთვისი, აწყური, ახალციხე და ახალქალაქი, ეარეთა, ზარზმა— ეს ნაციხარები და ტაძრები ღაღადებენ ჩვენი წარსულის სიდიადეს.

ეს ადგილები დამპყრობელთა სიფაღლურეს ღაღადებენ...

ახლა ისევ ჰყვავის, იფურჩქნება ჩვენი მესხეთი!

ქართველის მარჯვენა ოსტატობს მესხეთის წიაღში...

* * *

ბორჯომის ხეობაში შემოათენდა მატარებელს.

ზამთარშიაც წარმტაცია და დიადი ბორჯომის ხეობა. ირგვლივ მწვანე და თეთრი ფერია გამეფებული. მთებზე და ფერდობებზე, ხევებსა და გზისპირადაც სვეტოვლად დგეს თოვლი. ამ თოვლში ჩეფულებრივზე უფრო მწვანედ ჩანან ნაძვები.

გიმბაურიათ ბორჯომიდან ადიგენამდის ავტომანქანით, ისიც ახალთათეგებულზე, როცა მზეკრავლები უკვე კიაფობენ მზის შუქით გაბრწყინვებულნი, ხოლო ხევში ჯერ კიდევ გაეკრობეკია ნისლის ბურუსი?

ხევიდან—ხევში, სერიდან — სერზე გადადის ეს ნისლი, მსუბუქი, ფარფატა და თეთრი. არ შეიძლება არ გაგახსენდეს ეფაკ:

„ნისლი ფიქრია მთებისა —
სერიდან სერზე მავალი“...

აი, ირიეროკა და ჩვენი ავტომანქანაც დაირძა. საუბნო გზატაკეული მიპყვება მტკვრის ნაპირს. გზა თანდათან მაღლდება. იგი ქამბრივით არტყია ამ მთებს, და ჩვენი ავტომანქანაც შეუსვენებლად მიჰქრის ამ გორმაღლებზე.

აწყურის ციხე, ოშორის კალთები...

ჩვენი სასიქადულო ისტორიკოსი და ვეოგრაფი ვახუშტი დაწერილებით აგვიწერს აწყურის ციხეს. ულამაზესი ყოფილა აწყურის ტაძარი. იგი გაქრერეს და დანგრიეს თურქებმა.

ჩვენი წინაპრებისა ოსტატობასა და სიდიადეს ღაღადებს აწყურის ნაციხარი და ნატაძრალი!

ეს ნაციხარი და ნატაძრალი დამპყრობთა სიეულურეს ღაღადებს.

უძველესი ქალაქი მესხეთისა—ახალციხე!

ამ ორნახევარი საუკუნის განმავლობაში თარეშობდნენ თურქები. თურქებმა აკრძალეს ქართულ ენაზე შემოსრეს ქალაქს შემოვლებული სანგრები და გალავანები, ხოლო ქართველთა ეკლესია ჯამედ გადააქციეს, მაგრამ დამპყრობთა ორღესულმა ვერ ამოძირკვეს საუკუნეთა მანძილზე შექმნილი ქართული კულტურა.

...მტკვრის ხეობას მაღლა მიჰყვება ჩვენი მანქანა და გზებზე გაფშმფდგარი ნაციხარები ისეედისეე აეოცხლებენ წარსულის სურათებს...

ბაღი იყო ჩვენი მესხეთი:

ხერთვისიდან არტანამდის ვაზით იყო დამშვენებული მთელი ხეობა. ეგვიპტელებმა და ფინიკიელებმა „აქ ნახეს თვალწარტაცი სასახლეები, რომლის აუზებში მაგრეკანად სჩქეფდა ღვინო“—და ამკამად ქართველის მადლიანი მარჯვენა ამ მადლიან მიწაზე კვლავ ახარებს ვაზს.

* * *

ერთი ჩორჩანელი მასწავლებელი მოემგზავრება ამ მანქანით. ჩორჩანის სასოფლო საბჭო ადიგენის რაიონში შედის. სამი სოფელია ჩორჩანში:

დიდი სმადა,
პატარა სმადა,
ჩორჩანი.

მესხეთის გზისპირა სოფლებში ყველგან შეამჩნევ მგზავრი ახალ შენობებს — ეს კოლმეურნეთა საცხოვრებელი სახლებია, სასოფლო კლუბი, სკოლის შენობები. მრავალ სოფელში გავიარეთ გზად და ყველგან სიეეხოო ახალი შენობებია აეგებული, ჩორჩანელი მასწავლებელი კი მთნეე თავისას ამბობს: ჩემი სოფლის სკოლის შენობა უკეთესია ამათზე... ჩვენი სკოლა სანაკებოდაა მოწყობილი, და იცით რა გულმოდგინენიანი მეშვობენენ ჩორჩანელები ამ შენობის ასაგებად? კი, სოფელ ბოლაჯურშიც აიგეს ახალი სკოლა, ისიც კარგია, ლამაზად მოწყობილი... ჩვენი სკოლა მაინც სხვაა, ჩორჩანის სკოლა!

იცით, რა არის სკოლა მთიან სოფელ ჩორჩანში?

როგორი მკვრცხლნი და სწავლასდანაკრებულნი არიან ჩორჩანელი ბავშვები!

მასწავლებელს ახალი წიგნების მოელი შეკერა მოჰპოლია. ღღესეე ავა ჩორჩანში მასწავლებელი და ამ წიგნებს ღღესეე გადადურესავენ ჩორჩანელი ბავშვები... ეს წიგნები რამდენიმე ღღეში მოიგლის დიდ სმადას, პატარა სმადასა და ჩორჩანს.

აი, ეს არის სკოლა ჩორჩანში.

სალამოთი გიიარეთ ჩვენს სოფელში, მოელი ოჯახი ერთადაა თავმოყრილი... ერთი მთვანნი წიგნს ან გაზეთს კითხულობს ხმამაღლა, და იცით, ამ მთამაღალნი, ღამით, სინათლის შუქზე როგორ ყღერს ქართული სიტყვა?

აი, ეს არის სკოლა ჩორჩანში!

ადიგენის რაიონის ყოველ სოფელში, ყოველ კოლმეურნეობაში სკოლა.

— ორმოცდათერთმეტი კოლმეურნეობაა ადიგენის რაიონში და ორმოცდაცამეტი სკოლა.

ოთხთათასიეუთასი მოწყდა სწავლობს ამ სკოლებში.

უდვნი, ეარხანში, მოხეცსა და ადიგენში თერთმეტწლიანი სკოლებია. სამკითხველოებითაა დასეერილი ადიგენის რაიონის სოფლები. ღეღოვანში, ეარხანში, ჭეკლაში, ეღვნი სასოფლო კლუბებია გამართული. ახლა დიდი თეატრი შენდება ეღვნი. მისი მთავარი დარბაზი რვაას კაცს დაიტევს.

დიდი სოფელია ეღვნ.

შეიდასი კომლი ცხოვრობს ამ სოფელში. მარტო ხეხლიის ბაღი გაშენებულია სამას ორმოცდაათ ჰექტარზე. აქ სრული და არასრული საშუალო სკოლაც არის, ფეთიაქი, საავადყოფო. ეღვნელს ყველაფერი გაჰყავთ და ამაზონს აშენებენ.

ისევ ჩორჩანზე მესაღრეს მასწავლებელი: საუეხო კოლმეურნეობაა სოფელ პატარა სმადაში. შარშან მრომადღეზე ცხრა კილოგრამამდე მარცვლეული გაანაწილეს აქ. მოწონაკეი ბრიგადიერები დასასხეა მასწავლებელმა— კეკეენაძე და კესარელი, ბეაქო კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ყღლოჯანაშვილი, ბერე ისევ სკოლა გადაწყდა: კოლმეურნე ლაკლაკაშვილი მოვიდა სკოლაში, ბავშვი მოიყვანა. ძლიერ ბატარა იყო ბავშვი და შეუძლებელი იყო მისი სკოლაში მიღება. ფეხი არ მოიცვალა მშობელმა: ბავშვმა ზეცა-კითხვა იცის, ანგარიში, ხატვაც, უნდა მიიღოთ ნემი ბავშვი სკოლაში, რა მნიშვნელობა აქვს ერთ წელიწადს... სულერთია მაინც არ დაიცდის სწავლაში!...

დინჯად იყო ბავშვი, ხმას არ ღღებდა, ილლიაში „დედა ენა“ ჰკონდა ამოჩჩილი.

წიგნი გამოვართვი, გადავშალე და ღიმილით ეკითხე — იეი, ბიჭეკო, წიგნი? ბავშვს სახე გაუბრწყინდა, — ედდას გამომცდელად გადახედა და ალეკ. ეებოლად მიპასუხა: რომელი ეთქვა? — ეს წიგნი ეიცი და კიდეკ სხვა ლეესეც...

„პირველთქმელია ძველთაგან
სიდარბაილსე მესხისა“...

თითქოს ბუღუნელი ვალობდა... ეს ბავშვი „ედეა ენაში“ დახატულს ჰკვდა და მოდი და ეარი უთხარი ასეთ ბავშვს სკოლაში მიღებაზე.

მართალი იყო ედდამისი — ასეთი ბავშვი შინ არ დაიცდის.

ღიაბ, სულ სხვაა სკოლა ჩორჩანში!

* * *

ამკამად უდიდესი ყურადღება ექცევა მესხეთის სოფლების კეთილმოწყობას.

უცნაურია — მთელი მესხეთი მდიდარია შესანშნაეი წყაროებით, სოფლებს კი ეარგანის სასმელი წყალი არ ჰკონდათ, თურქებმა სულერთიანად მოშალეს ძველი წყაროები.

როგორც ვაზს ხელახლად აშენებენ მესხეთში, ისევე ხელახლად გამიჰყავთ უუბინდელი წყაროები მთებიდან.

ინჟინერ ვალერიან მამალაძეს მესხეთის წყალსადენების მშენებლობის დიდი რუკა აქვს გადაშლილი მაგიდაზე:

მომდინარე წლის დამლეგეისათვის ადიგენის, ასპინძისა და ახალციხის რაიონების ყველა სოფელში დამთავრდება წყალსადენის გაყვანა.

ეს რუკა დაწინწყლულია წითელი წერტილებით. ეს წერტილები დამთავრებულ წყალსადენების ალნიშნავს. და განა ცოტაა ასეთი წერტილები!

ასპინძის რაიონში:

ოროგორის, ინდუხისა და საროს წყალსადენები გაიყვანენს ზარშან, წელს დამთავრდება იდუმალს და ხერთვისის წყალსადენების გაყვანა.

ამ მხრივ უფრო დიდი მეშაობაა გაჩაღებული ადიგენის რაიონში. შედება დიდი წყალსადენი ცხრაწყაროიენერა. მისი სათავე ზღვის დონიდან ორი ათასი მეტრის სიმაღლეზეა. ცხრაწყარო-ბენარას წყალსადენის მშენებლობა დამთავრდება მომდინარე წლის ზაფხეტში და ადიგენის რაიონის სოფლები — ფხერი, ხელაშენი, ნაქურდევი, ქვემო ეხლეკი, უხწა, საღრეკი, ეარანანი, ხარაკანი, ბენარა და სოფელი აბასუმანი ქიიღებენ ანკარა წყაროს წყალს!

ცხრა გამტეკრთავი ეა და შვიდი წყალსაცავი აეში აქვს ამ წყალსადენს. თხუთმეტი ათასი კუბური მეტრი მიწა ამოთხარეს ადიგენის რაიონის მშრომელებმა და ექვსი ტონა მილი ჩაიწეეს მაღალ მთებში ამ წყალსადენისათვის.

რთული და ძნელი იყო მილების ტანა ორი ათასი მეტრის სიმაღლეზე, მაგრამ წყალსადენის მშენებლები ეროდ შეუშინდნენ ამ სირთულეს და სიძნელეს. ასეთი მუყაითი შრომის შედეგად ორიოდე თვის შემდეგ იზიმეზენ ცხრაწყარო-ბენარას წყალსადენის მშენებლები...

თამარის წყარო გამოპკაეეთ ოქროს ციხიდან. ყველაზე უფრო მთიან სოფელში აფიეთშიაც გამოპკაეთ წყაროს წყალი.

ადიგენის რაიონის მრავალ სოფელში ეკვე გაყვანილია წყალსადენი!

ასალეკეეს ოთხი ახალი წყალსადენი გაპკაეთ — ელიაწმინდის, შერდოსი, სუფლისისა და ტყემლარასი.

განთქმეული მესხეთი ხორბალი, მესხური რძე და კარაქი, ხილი, და მალე მესხეთის წყაროებიც გითქვამენ სახელს.

ყოველ სოფელში კაპიტალურ აუზს უშენებს ინჟინერი ვალერიან მამალაძე წყალსადენებს, ამ აუზებს ქართული ჩუქურთმებით შეამკობენ!

* * *

აბასთუმანი, არაზნიდო.

ნაძვისა და ფიჭვის ტყეები.

ზამთრის მიწურულია, და აბასთუმანსა და არაზნდოში დიდი თოვლია. დაწრეტილ მდინარე აბასთუმანი. აქეიქ მოყინვია ზედაპირი.

აბასთუმნის ხეობას ამაყად გადმოპყურებს მთა ყანობილი. აპრილის თვეშიც თეთრადაა შეფიფქეული ყანობილი. ამ მთებში პირველხარისხოვანი ობსერვატორია მოაწყო საბჭოთა ხელისუფლებამ.

სანაკებო შრომას ეწევიან საბჭოთა მეცნიერები, მთი აღმოჩენენი ცნობილია მთელს მსოფლიოში.

ქალაქს ჰვავს კურორტი აბასთუმანი შენობათა სიხშირით, ოღონდ აქ ყოველ სახლს ბაღი აქვს და ირგვლივ ნაძვისა და ფიჭვის ტყე ეკრავს.

ყველგან — აბასთუმნის მთელ ხეობაში, არაზნიდოში, კოტაკეთის ხეობაში, მთა ყანობილზე — ნაძვისა და ფიჭვის ტყეებია.

ახლა ახალი სანატორიუმები შენდეკ-ბა აბასთუმანში.

გაწა მარტო აბასთუმანსა და არაზნიდოში ზრეწნაეკენ ასე სათუთად ჯანმრთელობისათვის? ადიგენის რაიონში ორი პოლკალინიკა, ორი საკონსულტაციო სახლი, საფერშლო პუნქტი, სამაღარონი საღაური, შვიდი საექიმო უბანი, რაიონის ცენტრში — ადიგენში ტკეთილშობილი საავადმყოფოა. ეღვნში, ეარხანასა და მოხეშიც არის საავადმყოფოები.

ოცი გამოცდილი ექიმი ემსახურება ადიგენის რაიონის მშრომელებს. განსაკეთრებული სიყვარული აქეთ დამსახურებული ხალხი ომგადახდილ ექიმებს ირსეკ პეტროვლისა და სტეფანე ჩილაშვილს — ესენი ადიგენის რაიონის მკეთრნი არიან, ეღვნი მათი სოფელი.

* * *

ადიგენს კულტურის სახლი კინოფილმს უჩვენებენ — „გიორგი საკაძეს“.

მესხეთის წარსულთან დაკავშირებულია დიდი მოურავის სახელი.

ხერთვისი... მესხეთის სახელგანთქმული ქალაქი! მანერარა ათიბაგმა ხერთვისი ბაჰ-აბაზს დაეთმო. სასახლეთან ერთად მზედართმოვაარმა ვიორეკი საკაძემ გამოსტაცა დამპყრობს მშობლიური მიწა-წყალი. ისევ ქართულ ქალაქად იქცა ხერთვისი.

მესხეთის მკეთრნი ტაშს უკრავენ სამშობლოს დამცველს.

ჩემს გვერდით ის ჩორჩანელი მასწავლებელი ზის, რომელსაც ყველა სკოლა უყვარს, მაგრამ ჩორჩანის სკოლა ყველაზე მეტად. მს ჩორჩანელი ახალგაზრდები ჩამოუყვანია ფილმის სანახავად.

ალიო ადაჟია

გორის რაიონი. სოფელი ქვემო-ხვითი, კოლმეურნეობის — „სიხარულით სოციალიზმისაკენ“ მერკულური, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ო. მეგრელიშვილი (მარჯვენე) კოლმეურნეების ეუოთხეს საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის გადაწყვეტილებას.

ფოტო ვლ. ლინსბურგისა.

მეჯი ყურადღება ჩაისა და ციტრუსების საგაზაფხეღო სამეშაოებს

ჩვენს ქვეყანას მილიონ კილოგრამობით ჩაის და ათეულ მილიონ ცალობით ციტრუსებს აძლევენ მახარაძის რაიონის მშრომელები.

წელს ბევრ კოლმეურნეობას გათვალისწინებული აქვს ეროი ორად გადიდოს ჩაისა და ციტრუსების მოსავალი. ამავე დროს აშენებენ ახალ პლანტაციებს. გეგმით გათვალისწინებული 15 ჰექტარის ნაცვლად, წელს რაიონში დათესილია 17 ჰექტარი ჩაი. ციტრუსების დასახვავად, 126 ჰექტარის ნაცვლად, 130 ჰექტარი პლანტაცია მომზადებული. მალე ოვავა გაჩაღდება.

წელს სერიოზული ყურადღება ექცევა ჩაისა და ციტრუსების პლანტაციების ზრდასა, ნიადაგში სასუქების შეტანას, სადრენაჟო ქსელის მოწყობას, ეოცსული ოობისა და ქარსაფარი ტეეხრეეების გაშენებას. ამ სამუშაოთა შესრულებაში მოწინავეები არიან ნატანეების, თხინეის, ბეურიანთის, განახლების, ვაკეოჯარის, ფამფალეთისა და ბეგერი სხვა კოლმეურნეობანი.

მოწინავეთა მეიდგარი გამოცდილების გავრცელება, სამეშაოთა ვადებისა და ხარისხის მტკიცედ დაცვა მოსავლიანობის გადიდების ეუნიშვნელოვანესი პირობაა, მაგრამ ამა ყველაკან როდი ითვალისწინებენ. მიეუხდავად ამისა, რომ პლანტაციებში მუშობის სეზონი კარგა ხანია დაიწყო, ბევრგან ჯერ კიდევ არ მოუწყვიათ სამაგეზო ბაღები და ბაგები. ამის გამო ვერ იყენებენ ბავშვიანნი ქალების შრომას. მაგრამ ზოგან სხვებიც არ გამოდიან მთლიანად ტამეშაოზე. სწორედ ამიტომ სოფელ გომის კოლეეურნეობაში შეუბარავი და გაუნოყიერებელია 80 ჰექტარი ჩაის პლანტაცია, ცხემლისხიდის კოლმეურნეობაში — 100, მოისპირის კოლმეურნეობაში — 94 ჰექტარი. შემთქეოსა და ქვედა ბახვაში ნელი ტემპით მიმდინარეობს ჩაის პლანტაციების კაპიტალური და მიმდინარე რემონტი.

ჩაის პლანტაციების ბარვის რაიონული გეგმა 1 მარტისათვის შესრულებულია 81,4 პროცენტით.

დაწყებულია ჩაის პლანტაციების სხვეა, მაგრამ მეშობის ტემპები ჯერ დამაკმაყოფილებელი არ არის. 1 მარტისათვის გასხვლის გეგმა მხოლოდ 12 პროცენტით იყო შესრულებული. გომის კოლმეურნეობაში, სადაც აგროეონისძიებათა გაეტარებლობის გამო შარშან მოსავლიანობის გეგმა ვერ შეასრულეს, ჩაის პლანტაციების გასხვლა ჯერ არც კი დაუწყიათ. ამ სამეშაოს არ შესდგომიან ბერეთეკი ხეარეთის, მოისპირის, ნიაბაურის, შუა დვაბზუსა და ბოხეაურის კოლეეურნეობები.

ციტრუსოანთა პლანტაციების ზრდასა და მიხერალური სასუქის შეტანა ბევრ კოლმეურნეობაში დამთავრებულია. მაგრამ საყურადღოა რაიონში ამ მხრივ ჩამორჩენაც. ციტრუსების პლანტაციების გადაპარვის გეგმა შესრულებულია მხოლოდ 13 პროცენტით. რაიონში გაკეთდა 75 კილომეტრი ახალი ღობე, ძველი ღობე კი 87 კილომეტრზე შეკეთდა. გეგმით გათვალისწინებული 55,4 კილომეტრიდან 20 კილომეტრზე დამთავრებულია ციცალი ღობის გაშენება. გაბმის გადამტებით ითესება ტრიფოლიატი, მომზადებულია ნიადაგი შარშანდელი ნათესის გადასაგავად. მოვლილია ლიმონის, ძანდარინისა და ფორთოხლის ნამყენები. წელს მარტო ნატანებში, ცხემლისხიდის, ლიხაურისა და მელეკედურის კოლმეურნეობები ჩიხატაურისა და გეგეკაკორის რაიონებს 50.000 ძირ ციტრუსოვანთა სტანდარტულ ნერგს მისცემენ.

მახარაძელთა ღირსების საქმეა უზრუნველყონ ჩაისა და ციტრუსების სამეშაოთთა სანიშეშოდ შესრულება ყველა კოლმეურეობაში, ყველა სამეოთა მეურნეობაში.

ტ. თოდრაძე
„კომუნისტის“ სპეციალური კორესპონდენტი

ლენინგორის რაიონმა სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვება „სტალინის“ რაიონი

საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის თებერვლის პლენუმის დადგენილებას „ომისშემდგომ პერიოდში სოფლის მეურნეობის აღმავლობის ღონისძიებათა შესახებ“ ლენინგორის რაიონის მშრომელები აღფრთოვანებით შეხვდნენ. კოლმეურნეებმა, რგოლებმა, ბრიგადებმა, კოლმეურნეობებმა ახალი ვალდებულებები იკისრეს მიმდინარე წლის დაგალითა მთლიანად და გადაჭარბებით შესასრულებლად.

ლენინგორის რაიონის სოფლის მეურნეობის მოწინავე ადამიანებმა გადაწყვიტეს წელს მიიღონ ყველა კულტურის უხვი მოსავალი და მიიღწიონ მეცხოველობის შემდგომ აღმავლობას, ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 30 წლისთავს შეხვდნენ საახალეო მაჩვენებლებით.

ლენინგორელებმა იკისრეს წელს აგროტექნიკურ ღონისძიებათა ზუსტად განხორციელებით სახელმწიფოს გეგმის გადამტებით ჩააბარონ 100 ტონა მაღალხარისხოვანი ჩაის მწვანე ფოთოლი, მოამზადონ 50 ჰექტარი სალანტაციე მიწა, გააშენონ 25 ჰექტარი ჩაი და 4,5 ჰექტარი ჩაის სანერგე; გეგმის გადამტებით მისცეს სახელმწიფოს 1 მილიონი ცალი ციტრუსოვანთა ნაყოფი, გაანაწილონ ციტრუსების 67 ჰექტარი პლანტაცია და 15 ჰექტარი სანერგე, მოაწყონ ტრიფოლიატის 2 ჰექტარი სათესი სკოლა; 1948 წლისათვის პლანტაციის გასაშენებლად მოამზადონ 110 ჰექტარი პლანტაცია და სხვ. ტუნგოს ფარგლში გათვალისწინებული გეგმის გადამტებით სახელმწიფოსთვის 50 ტონა ნაყოფის ჩაბარება.

ლენინგორელებმა ახალი ვალდებულებანი იკისრეს აგრეთვე ქარსაფარი ზოლის მოწყობის, დაფნის, ეკალიანტის, ბამბუკის, ევნახის, ხეხილის, ხურმის გაშენების მოვლისა და მოსავლიანობის გადიდების, ერთწლიანი კულტურების თესვა-მოყვანის, მტს-ის მუშაობის გაუმჯობესების, მეცხოველეობისა და მეაბრეშუმეობის აღმავლობის, შრომის უკეთ მოწყობის, სახელმწიფო ვალდებულებათა შესრულების დარგში.

ლენინგორის რაიონის სოფლის მეურნეობის მოწინავე მუშაკთა შეკრებამ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოიწვია ცხაკაიას რაიონის კოლმეურნეები, მტს-ების მუშაკები და სოფლის მეურნეობის სპეციალისტები.

დროშები და პრემიები დამზადებათა გეგმების შესრულებისათვის

საქართველოს სს რესპუბლიკაში სსრ კავშირის დამზადებათა სამინისტროს რწმენებულის სამმართველოსთან არსებულმა ეიერომ განიხილა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებათა 1946 წლის მეოთხე კვარტალის გეგმების შესრულების შედეგები და შეჯიბრებაში გამარჯვებულად სცნო სსრ კავშირის დამზადებათა სამინისტროს რწმენებულთა სამმართველო:

თბილისის რაიონში (დამზადებათა სამინისტროს რწმენებული ამხ. მეკვაშვილი), რომელსაც მიეკუთვნა პირველი პრემია და დარჩა საქართველოს რესპუბლიკაში სსრ კავშირის დამზადებათა სამინისტროს რწმენებულის გარდამავალი წითელი დროშა, რაც მიეკუთვნებული ჰქონდა 1946 წლის მესამე კვარტალის დამზადებათა გეგმების შესრულებისათვის;

ბახარაძის რაიონში (დამზადებათა სამინისტროს რწმენებული ამხ. ღლონტაე), რომელსაც მიეკუთვნა პირველი პრემია და დარჩა საქართველოს რესპუბლიკაში სსრ კავშირის დამზადებათა სამინისტროს რწმენებულის გარდამავალი წითელი დროშა, რაც მიეკუთვნებული ჰქონდა 1946 წლის მესამე კვარტალის დამზადებათა გეგმების შესრულებისათვის;

ტყიბულის რაიონში (დამზადებათა სამინისტროს რწმენებული ამხ. ფრანგიშვილი), ბათუმის რაიონში (რწმენებული ამხ. ზამბახიძე), ბოგდანოვკის რაიონში (რწმენებული ამხ. ტოროფანოვი), ბორჩალოს რაიონში (რწმენებული ამხ. ხუდადინი), გაგრის რაიონში (რწმენებული ამხ. მურსალიძე), ვალის რაიონში (რწმენებული ამხ. შენგელია), გულრიფშის რაიონში (რწმენებული ამხ. ბარკაია), გურჯაანის რაიონში (რწმენებული ამხ. ფალიტრიშვილი), დუშეთის რაიონში (რწმენებული ამხ. მახარაშვილი), ვანის რაიონში (რწმენებული ამხ. ზესხი), ზესტაფონის რაიონში (რწმენებული ამხ. ბაკმანი), ზუგდიდის რაიონში (რწმენებული ამხ. კაკალია), კაპრეთის რაიონში (რწმენებული ამხ. პიტიურაშვილი), ლანჩხუთის რაიონში (რწმენებული ამხ. ვასაძე), მაიაკოვსკის რაიონში (რწმენებული ამხ. ქარჩხაძე), ორჯონიკიძის რაიონში (რწმენებული ამხ. ბოგვერაძე), საკაოკოს რაიონში (რწმენებული ამხ. ქელდეიძე), სახნისის რაიონში (რწმენებული ამხ. ამესაძე), სიღნაღის რაიონში (რწმენებული ამხ. მორჩაძე), ტყიბულის რაიონში (რწმენებული ამხ. ქეიშვილი), ქედის რაიონში (რწმენებული ამხ. ცინცაძე), ქობულეთის რაიონში (რწმენებული ამხ. ჯაფარიძე), ქუთაისის რაიონში (რწმენებული ამხ. ბოგორიშვილი), ჩხარის რაიონში (რწმენებული ამხ. დადეფაშვილი), ჩოხატაურის რაიონში (რწმენებული ამხ. სიხარულიძე), ცაგერის რაიონში (რწმენებული ამხ. ფანჯიკარაძე), წულუკიძის რაიონში (რწმენებული ამხ. კაკაბაძე), წყალტუბოს რაიონში (რწმენებული ამხ. საკანდელაძე), ხაშურის რაიონში (რწმენებული ამხ. გოგალაძე), ხულოს რაიონში (რწმენებული ამხ. წილოსანი).

გარდა ამისა, პროფკავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭოსა და სსრ კავშირის დამზადებათა სამინისტროს გადაწყვეტილებით 1946 წლის მეოთხე კვარტალში სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებათა გეგმების წარმატებით შესრულებისთვის საკავშირო პრემიები მიეცათ აფხაზეთის ას რესპუბლიკას, აჭარის ას რესპუბლიკას, გურჯაანის, ბოლნისის, ლენინგორისა და სამტრედიის რაიონებს.

მოწინავე კოლმეურნეობა

შარშან ქლუხორის რაიონის სოფლების კარგი ბოსავალი მიიღეს. გასაკვირეარი თავი ისახელეს სოფელ ტეგრიდის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობის წევრებმა. ამ კოლმეურნეობაში ნაცვლად 8 ცენტნერისა, ჰექტარზე მიიღეს 13,8 ცენტნერი ხორბალი. სამინდი 12 ცენტნერის ნაცვლად მიღებულია 19 ცენტნერი და კარტოფილი 70 ცენტნერის ნაცვლად 147 ცენტნერი.

კოლეეურნეობა შრომადღეზე მიიღეს 4,3 კილოგრამი მარცვლეული, 8 კილოგრამი კარტოფილი, ყველი, კარაქი და სხვა პროდუქტები.

ჩვენ გვწერენ

„შრომადღეების დარიცხვის ცხრილი კოლმეურნეობებისათვის“

1944 წელს აჭარის ასსრ მიწსაკომმა მა ბაროსკი ფ. მხეიძის წიგნი „შრომადღეების დარიცხვის ცხრილი კოლმეურნეობებისათვის“. წიგნი შეიცავს 180 გვერდს.

წიგნში მოცემული ცხრილები გვაძლევენ მზა პასუხს კოლმეურნეთა მიერ გამომუშავებული შრომადღეებს დარიცხვაზე, აგრეთვე ავანსების გაცემაზე, შრომის დამატებით ანაზღაურებაზე და სხვ.

წიგნის რედაქტორია შ. ჭელიძე, ბ. გოგოლაშვილი და ნ. კიკაჩეიშვილი.

წიგნის ტირაჟია 500 ცალი, რაც ვერ აკმაყოფილებს კოლმეურნეობათა საანგარიშო დარგის მუშაკების ძოთხოვნილებას. საჭიროა ამ წიგნის გადამუშავება უკანასკნელი პირიდან დადგენილებათა საფუძველზე და მისი ხელახლა გამოცემა მეტი ტირაჟით.

ბ. ბოგუა

ამხრეთ რაიონის ზანაფოს ეოფლიანი სასწავლებლის კოლმეურნეობის ბრიგადირი

საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოში

საგარეო საქმეთა მინისტრების მოადგილეთა თათბირზე გერმანიის საკითხის გამო

14 მარტს, დილით საგარეო საქმეთა მინისტრების მოადგილეთა თათბირი სტენოგრამ (დიდი ბრიტანეთი) თავმჯდომარეობით შეუდგა მოკავშირე და შეერთებული ერების მიერ გერმანიისადმი დამოკიდებული საზეო ხელშეკრულების გამოსულმუშავებაზე მომზადებულობის ფორმის საკითხის პირველივე ნაბიჯებმა აჩვენეს, რომ საბჭოთა შეკავშირ მიუმხედავ ორგანო ამ ეტაპთან კონსტიტუციისა და ხალხ ინფორმაციისათვის, მაგრამ ამიერ ოთხი ოფიციალურ ენაზე ოფიციალურ ენაზე ოფიციალურ ენაზე

გამოხმაურება ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენლობა კაღაკინაზე და სანაკის გაერთიანებულ სხლმაზე ჯრუმენის გამოსვლის გამო

ნიუ-იორკი, 13 მარტი. (საგ.ფსი). ორგანიზაციათა — „ამერიკის პროგრესული მოქალაქეთ" პრესის წარმომადგენლებს გადაეცა განცხადება, რომელშიც ნათქვამია, რომ ტრუმენის „ბოლოკლას კონტროსი შეერთებული შტატები ინსპიციას მიაყენებ ნიკაკინ ერთ ინსპიციას ერთ ინსპიციას ერთ ინსპიციას ერთ ინსპიციას ერთ ინსპიციას ...

„ჩვენ,—ნათქვამია განცხადებაში,— მოიგერნეთ კონტროსს ეკონომიის დაცილებულის ბაზაზე მიგიფინ პროტესტათ ინსპიციისათვის საფინანსო და საბუღალო ინსპიციებისა, რომ ეროვნულ-ეროვნული ინსპიციებ ეროვნულ ეროვნულ ეროვნულ ეროვნულ ეროვნულ ეროვნულ ეროვნულ ...

ნიუ.ინორაკი, 13 მარტი. (საგ.ფსი). კონტროლის წარმომადგენელი ამ სხვა ბიზნესი თანაგანაცვალ კონტაქტორები სოფლიან, რომ ტრუმენ ეკონომიკა კონტროლისადან აქვთან ინსპიციებ ...

ვაშინგტონი, 14 მარტი. (საგ.ფსი). ამერიკელ ...

ბერლინი, 14 მარტი. (საგ.ფსი). „ბოლო დროს ...

ნიუ.ინორაკი, 13 მარტი. (საგ.ფსი). ამერიკელ ...

ინგლისის საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელი ჯრუმენის მიმართვის შესახებ

ლონდონი, 13 მარტი. (საგ.ფსი). ინგლისის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალური წარმომადგენელი მიუსაუბა დღეს პრესბიუროს ტრუმენის მიმართულ კონტროსისადან და დასძინა, რომ შეხედულებანი, რომელიც ტრუმენმა გამოსთქვა საკითხზე თავმოსაფეთ ...

ვაშინგტონი, 14 მარტი. (საგ.ფსი). ...

ამერიკის შეერთებული შტატების სანაკის კონტროლის ლიკიდაციის კონტროლიანი

ვაშინგტონი, 14 მარტი. (საგ.ფსი). ...

ამერიკის სანაკის მოინონა კონსტიტუციის შესწორება. რომელი პრეზიდენტობის ვადას 10 წლამდე განსაზღვრავს

ვაშინგტონი, 14 მარტი. (საგ.ფსი). ...

„მანჩესტერ გარდიანი" შორეულ აღმოსავლეთში ამერიკელთა პოლიციის შესახებ

ლონდონი, 14 მარტი. (საგ.ფსი). ...

კანონპროექტი ინგლისში საყოფთაო სავადმყოფო სამსახურ მეშვიდეს ...

ლონდონი, 14 მარტი. (საგ.ფსი). ...

...

...

#